

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Intervju Ministra Sadri Ferati dato novini "Express"

Projekat integracije

Vlada vrši pripreme za osnivanje 5+1 novih opština sa većinskim srpskim stanovništvom. One će biti legitimne samo sa izlaskom srba na lokalnim izborima. Ovo je jedna mogućnost koju srpska zajednica ne treba da izgubi. Kosovo je zainteresovano za integraciju svih zajednica i odlučno je u sprovođenju obaveza koje je uzela. Veći deo Albanaca su svesni o važnosti koji ima ovaj projekt. Ministar Lokalne Samouprave, Sadri Ferati, gojori za Express.

Institucije Kosova će probati da sprovedu predviđenu Decentralizaciju prema paketu Ahtisarija, koja je i najveći prohtev ovog plana. i najveća koncesija koje su dali albanci za vreme pregovora o rešavanju statusa Kosova.

Do sada su izvršene velike pripreme. ali praktični rezultati će se videti u narednim mesecima a posebno za vreme održavanja lokalnih izbora preko koji bi trebalo da se funkcionišu i legitimišu pet novih opština sa većinskom srpskom zajednicom.

Iako nije bio ušesnik pregovora u Beču, čovek koji ima glavni teret i obavezu za sprovođenje ovog projekta je Ministar Lokalne Samouprave Sadri Ferati. Na kraju aprila se zatvara konkurs koji je otvoren za pronalaženje onih koji će biti u onim šest Pripremnih Ekipe za osnivanje novih opština: Gračanica, Klokot, Ranilug, Parteš, Severna Mitrovica kao i proširenje Novogbrda. Ovo će biti prvi test o volji srpske zajednice za učešće u u projektu decentralizacije.

“Tamo gde nema dovoljne zainteresovanosti, ali i kvalitet, biće ponovljen konkurs” rekao Ministar Ferati.

Ekipe imaju zadatak da pripreme šest lokaliteta za buduće lokalne izbore da senzibilizuju i propagandju u korist sprovođenja decentralizacije, da sradjuju minimalno sa administracijom koje će se instalirati i druge stvari..

“Ekipe će izvršiti sve radnje da u toku održavanja slobodnih lokalnih izbora, da opština bude što pre funkcionalna da faza tranzicije ne bude mnogo duga”, je rekao Ferati.

Budući lokalni izbori koji treba da se održe ove jeseni biće glavni test o sreći svake nove opštine. Većina srpske zajednice potstrikavani od zvaničnog Beograda, su bojkotovali poslednje izbore na Kosovu.

Minisari Ferati ne daje odgovor koliko bi trebao da bude postotak učešća srba na izborima da bi na taj način nove opštine bile legitimne.

“Danas za danas nemam odgovor. Imam svoje ideje da procenim da sa kojim postotkom volje gradjana trebalo bi da se instalira jedna opština, ali je stvar odluka koje će donositi lideri i medjunarodni partneri, ali i sama srpska zajednica da zajednički odlučimo kao i kod pripremih ekipa”.

U vezi budućih lokalnih izbora, bilo je indikacija da će se one odložiti sa nadom da bi u budućoj godini srbi bili voljniji da uzmu učešće u ovom procesu. Ali Ministar Ferati ne veruje da će doći u znak pitanja održavanje izbora. “Nažalost bilo bi žalosno ako neki lokalitet ne bi koristio ovu priliku i da mu se prolongira takva mogućnost, ali u celini neće moći da ugrozi drugi deo procesa, u celini i kao izbor i kao funkcija”.

Ferati i drugi kosovski i medjunarodni službenici imali su mnogo direktnih sastanaka sa srpskom zajednicom gde se predviđja formiranje novih opština. On je slušao o srpskim problemima oko procesa decentralizacije. Oni su od raznih motiva. Jedan deo srba strahuje da mogu da izgube beneficije iz Beograda, ako se uključe u zakonskom okviru Kosova. Drugi srbi, kontrolisani od službenog Beograda žele da ometaju ovaj proces da ne dozvole puno funkcionisanje društva i države Kosovo.

“U nekim lokalitetima interesovanje za decentralizaciju je u porastu u nekim je manje. Ali je interesovanje veće u odnosu na 7-8 meseci ranije”, je rekao on.

Ministar Ferati kaže da srbi nisu imali argumente da kritikuju kvalitete projekta za decentralizaciju.

“Jer jedna grupa sela sa 5 ili 6 hiljada stanovnika imaće opštinu sa nadležnostima kao Priština, dok se ne reguliše novim zakonom, ili Prizren, Mitrovica, Djakovica. Ima nadležnosti, autonomnost i snagu u menedžiranju veće od jedne opštine sa 150 hiljada stanovnika u Srbiji. Ovo je puna favorizacija koje se dešava njima sa ovim projektom”.

Sa Ahtisarijevim planom u opštini Severna Mitrovica, dozvoljava se formiranje jednog javnog univerziteta na srpskom jeziku, koji već postoji, ali kao paralelna struktura. Nadležnosti na polju sekundarnog obrazovanja imaće Gračanica, Štrpce i Severna Mitrovica. Sve nove opštine imaće nadležnosti na polju verskog i kulturnog nasledja i za određivanje komandira stranice policije. Imaće i posebne veze sa Beogradom. Kompromise kosovskih pregovarača oko decentralizacije za vreme pregovora u Beču nije dobro dočekano od strane Albanaca. Bilo je procent da posle formiranja ovih novih opština sa većinskom srpskom zajednicom, vlast će se zloupotrebiti i da će Kosovo dobiti još nekoliko novih “Štrpca” gde se ne sprovode kosovski zakoni. Ministar Administracije Lokalnog Samoupravljanja naglasio je I sam ove brige Albanaca. Ali veruje da neće se desiti jedna takva zloupotreba. On naglašava da će za nepoštivanje zakona imati reagovanje odgovornih organa.

“Gradjani srpske zajednice su umorni. Oni znaju da svaka devijacija ne bi bila u njihovom interesu. Više ne bi bilo dorog razumevanja za njihovo stanje, jer bi se osudili i od medjunarodne zajednice i od institucije Kosova, da su oni zaista ti koji usporavaju njihovu integraciju i zloupotrebljavaju zakon”, rekao je Ferati.

On procenjuje da su Albanci sada su svesni o važnosti koje ima decentralizacija i stvorili su jedno poverenje za implementaciju, iako im se nije dopao na početku, moglo bi se pokrenuti na bolje sa aktuelnim stanjem u srpskim enklavama i da normalizuju život. Ministar tvrdo veruje da uspeh u preprojektu decentralizacije bi elimisao paralelne strukture na teritorijama novih opština. Prema njemu većin srba su iritirana od ovih struktura i ne vide budućnost od njih. Kosovske institucije rade uporno da se oživi najosetljiviji deo Ahtisarijevog paketa.

“Mi smo smo uradili sve što smo mogli i pružali smo ruku kao institucije. Mogućnost instaliranja nove opštine je još jedno ustavno i zakonsko pravo ali je i jedna šansa koja im se daje. Nama ostaje da poželimo da će gradjani koristiti ovu priliku”, je rekao Ferati.

Sprovođenje decentralizacije nema veliku cenu do održavanja lokalnih izbora. Ali za opšti projekat, sa kapitalnim investicijama u opštinama i sve ostalo, procenjeno da je potrebno oko 30 miliona evra, koje će se obezbediti od institucija Kosova i medjunarodnih donatora.

Intervjuisao Bekim Greičevci

